

Het verhaal van de Nationale Opera en Ballet, Amsterdam

Als één van de grootste cultuurinstellingen die ons land rijk is wil Nationale Opera & Ballet¹ het leven van zoveel mogelijk mensen verrijken met de verwondering, schoonheid en betekenis van opera en ballet. Dat doet zij door zang, dans, muziek, spel, taal, techniek en vormgeving samen te brengen in de 'live' vertolking van menselijke emoties. De organisatie wil bezoekers een emotionele, intellectuele zintuiglijke ervaring bieden die het alledaagse overstijgt en die zowel het hart als het hoofd raakt.

NATIONALE
OPERA &
BALLET

Het educatieve werk vanuit De Nationale Opera (NO&B) is gestoeld op een veelvoud aan projecten die te maken hebben met zingen en kinderen. Zo organiseert de educatieafdeling jaarlijks het **Kinderkorenfestival** in de grote zaal. Op woensdagmiddagen en in een projectweek (voorjaar) is er het **Operahelden** kinderkoor. Hierbij zijn alle kinderen welkom die graag zingen en theater willen maken, ongeacht voorkennis en ervaring.

Zingen met kinderen op jonge leeftijd is wat NO&B betreft een wezenlijk onderdeel van de ontwikkeling van een kind. Via projecten op school probeert NO&B hiertoe het onderwijs (ook op muziekscholen) te verrijken, te ondersteunen en te faciliteren. Projecten worden georganiseerd voor het onderwijs in de klas, zowel voor PO als SO, MBO en VO. Daarnaast zijn er losse workshops en schoolmatineeën zodat docenten hun leerlingen kunnen laten kennismaken met de kunstvorm opera vanaf het allereerste leerjaar.

Naast bovenstaand aanbod zet de afdeling Educatie, Participatie en Programmering zich in voor een brede maatschappelijke doelgroep. Het opzetten van een pilot in de wijk Zuidoost (zie hieronder) is een eerste aanzet tot het aanbieden van projecten in wijken in Amsterdam waar bewoners (maar ook schoolklassen) niet vanzelfsprekend naar het centrum komen voor voorstellingen, repetities of workshops.

De afdeling wil ook in deze wijken kansen bieden aan kinderen (en volwassenen) om met elkaar te ervaren wat de kracht is van samen zingen. De verbinding die ontstaat binnen koren is groot. Daarom leveren wijkkoren een belangrijke bijdrage aan de sociale cohesie binnen wijken in Amsterdam.

¹ Meer informatie over De Nationale Opera & Ballet is te vinden op: <https://www.operaballet.nl>

Het is de bedoeling dat, net als in Amsterdam Zuidoost, in de wijken ook een koor opgezet gaat worden voor volwassenen.

Southeast Community Choir (Young)

Afgelopen november is in samenwerking met B!Musicschool het *Southeast Community Choir* in Amsterdam Zuidoost opgericht. In Amsterdam Zuidoost (een wijk die even groot is als de hele gemeente Nijmegen!) wonen veel mensen die opgegroeid zijn met zingen. De wijk kent bijvoorbeeld een sterke gospeltraditie vanuit de kerk, maar ook van daarbuiten.

B!Musicschool is, onder de bezielende leiding van Ellen Alvares, al meerdere jaren actief in de wijk. Deze muziekschool startte vanuit zingen (ZO!Gospel, Wazzup Singers, Gospel Festival) en heeft een grote kennis opgebouwd van de bewoners in de wijk van alle leeftijden.

De samenwerking met B!Musicschool is van groot belang geweest voor het opzetten van deze pilot. De muziekschool onderhoudt op zeer persoonlijke manier contact met kinderen en families die naar de lessen komen, en speelde daarom een grote rol bij het bereiken van de doelgroep: kinderen en volwassenen die graag willen zingen.

Er zijn drie groepen opgericht, een groep voor kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar, een groep voor 10 t/m 13 jaar en een groep voor 18+. Het repertoire bestaat uit gospel, popmuziek, maar ook uit klassieke muziek, canons en nieuwe composities. Voor de periode maart t/m mei is bovendien het Kinderkorenlied gecomponeerd door Anne Maartje Lemereis, de componiste des vaderlands, op tekst van Job Greuters. Thema van dit lied is 'het vlindereffect' en het zet de kinderen aan tot nadenken over het effect van een - op het eerste gezicht kleine - handeling: die kan leiden tot een grote beweging.

Dirigent van de kinderkoren is Floor van der Sluis. Zij werkt samen met een begeleider vanuit de muziekschool en zingt wekelijks met de kinderen. Die worden door vrijwilligers via B!Musicschool opgehaald van school en na afloop naar huis gebracht, zodat de drempel om wekelijks te komen laag is. Deelname aan de koren is voor de deelnemers gratis.

Het *Community Choir Southeast Young* repeteert sinds november 2023, en gaat zich voorbereiden op deelname aan het jaarlijks Kinderkorenfestival bij NO&B op 26 mei. Daarna wordt er toegewerkt naar een gezamenlijke eindpresentatie in de wijk en in het centrum bij NO&B op 24 juni.

Het faciliteren van kooroptredens vindt NO&B van groot belang. Zo ontstaat een groot gevoel van verantwoordelijkheid voor het koor en voor elkaar. Het plezier van een optreden op het grote podium bij Nationale Opera en Ballet geeft een boost aan het plezier van de koorleden. Niet in het minst omdat er zo'n 250 à 300 kinderen op het podium staan die dezelfde compositie zingen.

Er zijn al gesprekken over nieuwe mogelijkheden om op te treden in volgende seizoenen. Het Kinderkorenfestival is een jaarlijks terugkerende mogelijkheid voor de kinderen, en ook voor

Amsterdam 750 is een eerste aanzet gemaakt om mee te doen met wijkkoren aan een groter project vanuit deze samenwerking tussen NO&B en B!Musicschool.

Community Choir Noord

Momenteel zijn de eerste verkennende gesprekken gaande voor het opzetten van een wijkkoor in de wijk Noord. Samenwerkingspartners zijn de openbare lagere school Elzenhagen en Muziekschool Amsterdam Noord. We voeren ook gesprekken met partners die op sociaal gebied de wijk goed kennen, en hopen in het voorjaar 2024 met de eerste repetities te kunnen starten.

De succesfactoren bij NO&B

- Bereikbaarheid en toegankelijkheid, zowel financieel als sociaal
- Toewerken naar voorstellingen
- Regelmatige samenkomst
- Zorgen voor een groepsgevoel
- Persoonlijke benadering
- Onderdeel zijn van een groter geheel
- Professionaliteit van de aanpak
- Repertoire afgeleid uit stijlen die de kinderen goed kennen (gospel, ritme)
- Financiële ondersteuning door fonds *Baileys Beads*.

Boodschap van Ineke Geleijns, programmamaker educatie opera

‘Met name in een metropool als Amsterdam hebben wijken een eigen smoel, zijn er vaak veel bewoners met een gedeelde afkomst, en hebben de wijken hun eigen sfeer, mede bepaald door de kleurrijke en gevarieerde culturen die er vertegenwoordigd zijn. Een partner die de wijk goed kent, is van grote toegevoegde waarde. Zowel voor het bereiken van deelnemers, als voor het mede bepalen van werkwijze en beleid.

Waar we bijvoorbeeld in Zuid-Oost nog aan willen bouwen, is het contact met de ouders en daarmee het scheppen van een familiale sfeer binnen het koor. Omdat de ouders op repetitiedagen niet aanwezig zijn, valt er nog winst te behalen in het contact en de verbinding met de families. Mede om die reden is er in de samenwerking met B!Musicschool ook een koor voor volwassenen opgericht. Dit koor zingt op projectbasis en zal in het voorjaar van 2024 twee keer een optreden verzorgen waar ook de kinderen voor worden uitgenodigd.

Aan alle nieuw op te zetten zanggroepen zou ik willen zeggen: jullie zijn van harte welkom om deel te nemen aan het jaarlijkse Kinderkorenfestival! Het staat open voor alle kinderkoren in Nederland.’

Dit inspiratieverhaal maakt deel uit van de Blauwdruk Geef Zang Door

Claudia Franzen – Koornetwerk Nederland, maart 2024